

Rammeplanens fagområder

Salbutangen

Slik vil de ulike aldersgruppene jobbe med fagområdene:

Kommunikasjon, språk og tekst

	Mål	Metode	Personalet skal
1-2 åringene:	Barna opplever spenning og glede ved høytlesing, fortelling og sang. Barna møter et personale som er bevisst på å bruke språket i interaksjon med barna.	Små sang- og samlingsstunder hver dag. Sette ord på det vi gjør og det vi opplever sammen med barna i hverdagssituasjoner som ved måltid, bleieskift og påkledning.	Inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter. Være bevisst på å bruke sitt eget språk tilpasset det enkelte barns nivå.
2-4 åringene:	Barna opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale. Barna bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.	Samlingsstunder med fortellinger, sang og samtale. Invitere til ulike typer samtaler i hverdagen der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål. Veilede barna i hvordan man bruker språket sitt på en god måte for å komme inn i lek, og opprettholde den.	Inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter. Bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer. Skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre.
4-5 åringene:	Barna uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter Opplever spenning og glede ved høytlesning,	Samlingsstund hvor barna har ordet, og lærer seg å vente på tur Fokus på å respektere hverandres ulikheter	Skape et språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre

	fortelling, sagn og uttrykksformer Barna bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter	Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål	Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål Veilede barna i konfliktsituasjoner ved å ha fokus på god kommunikasjon
5-6 åringene:	Barna bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter. Barna videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd. Barna utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråktrykk som lekeskrift, tegning og bokstaver gjennom lese og skrive aktiviteter.	Samlingsstund flere ganger i uka, hvor barna har ordet og lærer seg å vente på tur. Høytlesning og samtaler i det daglige. Førskolegruppe fra og med januar der vi gjennomfører ulike oppgaver.	Invitere til ulike samtaler der barna får mulighet til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål. Være aktive voksne og delta i leken. Veilede barna i konfliktsituasjoner ved å ha fokus på god kommunikasjon. Støtte barnas lek med og utforsking av skriftspråk.

Kropp, bevegelse, mat og helse

	Mål	Metode	Personalet skal
1-2 åringene:	Barna opplever trivsel, glede og mestring ved allsidig bevegelseserfaringer inne og ute, året rundt.	Ha sangstunder med bevegelsessanger. Legge til rette for bevegelsesaktiviteter som hinderløype og ballaktivitet både ute og inne.	Være aktive og tilstedeværende, støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek. Anerkjenn barnas mestring.
2-4 åringene:	Barna opplever trivsel, glede og mestring ved allsidig bevegelse og erfaringer inne og ute året rundt.	Bruke naturens mangfold av bevegelsesmuligheter, både i barnehagen og på tur.	Være aktive og tilstedeværende, støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnas mestring.

	Opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer. Får innsikt i matens opprinnelse.	Oppmuntre barna til variert kroppslig lek og enkel regellek. Matlaging og samtaler med barna om hvilken type mat som er bra for kroppen.	Gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer. sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehagens område.
4-5 åringene:	Barna er trygge på egen kropp, har en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser Barna kan sette grenser for egen kropp, og respekterer andres grenser Barna opplever trivsel, glede og mestring ved allsidig bevegelse og erfaringer	Samtaler med barna om kroppen og grensesetting i forhold til andre barn og voksne Turer i forskjellige terreng som utfordrer barna kroppslig	Bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser Være aktive og tilstedeværende, støtte og utfordre barna til variert og kroppslig lek og anerkjenne barnets mestring
5-6 åringene:	Barna blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser. Barna setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser. Barna blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold.	Samtaler med barna om kroppen og grensesetting i forhold til andre barn og voksne. Matlaging sammen med barna med fokus på matvarer som er gode byggeklosser for kroppen. Turer i ulike terreng som utfordrer barna kroppslig.	Legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltids glede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna. Bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser. Være aktive og tilstedeværende voksne, støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnas mestring.

Kunst, kultur og kreativitet

	Mål	Metode	Personalet skal
1-2 åringene:	Barna har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer.	Barna får sine første erfaringer med ulike materialer, for eksempel maling. Barna bruker sansene sine til å bli kjent med naturmateriale.	Tilby ulike materialer og la barna utforske de med sansene sine. Motivere barna til lek med ulike naturmaterialer ute og inne.
2-4 åringene:	Barna har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp deres lekende og estetiske uttrykksformer. Bruke ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk.	Hente materialer inn fra naturen, og bruke gjenbruks- og verdiløst materiale, slik at barna kan skape noe nytt av det. Legge til rette for fantasi, kreativ tenking og skaperglede gjennom lek.	Være lyttende og oppmerksomme på barnas ulike uttrykk. Vise respekt for barnas ulike ytringsformer, og fremme lyst til å gå videre i utforskning av de estetiske områdene.
4-5 åringene:	Barna har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp deres lekende og estetiske uttrykksformer Bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk	Formingsaktiviteter hvor vi bruker ulike materialer, og henter inn elementer fra naturen slik at barna kan skape noe av dette	Gi rom for, støtte og berike barnas bearbeiding av møter med kunst og kultur Være lydhøre, anerkjenne og imøtekomme barns egen tradisjonskultur og barnekultur
5-6 åringene:	Barna har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer. Barna tar i bruk fantasi, kreativ tenking og skaperglede.	Formingsmateriell er tilgjengelig for barna. Formingsaktiviteter en gang i uken der barna blir kjent med ulike materialer og opplever skaperglede og stolthet over eget arbeid og uttrykk.	Være lyttende og oppmerksomme på barnas ulike kulturelle uttrykk, vise respekt for deres ytringsformer og fremme lyst til å gå videre i utforskning av de estetiske områdene. Tilby og gi tilgang til ulike materialer.

	Vi tar i bruk ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk.	Legge til rette for fantasi, kreativ tenking og skaperglede gjennom lek.	

Natur, miljø og teknologi

	Mål	Metode	Personalet skal
1-2 åringene:	Barna opplever og utforsker naturen og naturens mangfold. Barna skal få kjennskap til noen husdyr, planter og insekter.	Leke på barnehagens uteområde. Gå på korte turer i nærområdet. Gjennom bildebøker/bilder, konkreter, sanger, eventyr og fortellinger.	Legge til rette for lek og læring i naturen tilpasset barnas utviklingsnivå. Undre seg og utforske naturen sammen med barna. Legge til rette for samlingsstunder og lesestunder hvor barna skal bli kjent med de ulike husdyrene, plantene og insektene.
2-4 åringene:	Opplever og utforsker naturen og naturens mangfold. Barna får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen.	Turer i nærmiljøet som gir barna opplevelser og erfaringer. Snakke om hva bærekraft er og hvordan vi kan være med på å ta vare på jorda vår.	Legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring.
4-5 åringene:	Barna opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover. Barna får gode opplevelser med friluftsliv året rundt	Vi skal bruke forskerrommet vårt. Turer der vi bruker naturen i nærområdet som arena for lek, undring og utforskning	Eksperimentere sammen med barna, legge til rette for utforskning, samtaler og refleksjon. Legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som en

	Barna opplever og utforsker naturen og naturens mangfold		arena for lek, undring, utforskning og læring Gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har opplevd og erfart
5-6 åringene:	Barna opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover. Barna lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi. Barna får kjennskap til menneskets livssyklus.	Være på forskerrommet en gang i uka. Turer i skogen hver uke der vi undrer oss over og undersøker det vi ser.	Utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna. Legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring. Gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd.

Antall, rom og form

	Mål	Metode	Personalet skal
1-2 åringene:	Barna bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse. Barna oppdager grunnleggende matematiske begreper.	Barna erfarer ulike elementer som har forskjellige former og overflater.	Tilby et mangfold av konkrete barna får utforske. Bruke matematiske begreper som på, inni og over, med barna i hverdagen.

2-4 åringene:	Barna leker og eksperimenterer med tall, mengder og telling og får erfaringer med ulike måter å uttrykke dette på.	Vi teller, sorterer og kategoriserer materialer som vi oppdager ute og inne. Vi benytter oss av forskerrommet. Vi legger til rette for konstruksjonslek både inne og ute.	Bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i hverdagen. Styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer.
4-5 åringene:	Leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på. Barna oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger	Vi bruker spill, bøker, musikk, digitale verktøy og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenking. Vi teller, sorterer og kategoriserer materialer i daglig lek og konstruksjonslek	Bruke matematiske begreper reflekter og aktivt i hverdagen Stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning
5-6 åringene:	Barna leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på. Barna undersøker og får erfaringer med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede.	Vi teller, sorterer og kategoriserer materialer i daglig lek. Bruke matematiske begreper i hverdagssamtaler og hverdagssituasjoner. Utforske og leke med tall og former ved sammenligning, plassering, orientering og visualisering.	Bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning. Styrke barns nysgjerrighet, matematikkglede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer.

Etikk, religion og filosofi

	Mål	Metode	Personalet skal
1-2 åringene:	Barna får sine første erfaringer med tradisjoner og høytider i barnehagen.	Ta barna med på forberedelser til og markeringer av høytider som jul og påske.	Inkludere barna i aktiviteter knyttet til tradisjoner og høytider.
2-4 åringene:	Barna utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap. Barna får en forståelse for at det finnes mange ulike måter og forstå ting på og leve sammen på.	I samlingsstunder og i den daglige samtalen vil barna bli bedre kjent med hverandres likheter og ulikheter. Vi reflekterer og undrer oss sammen med barna.	Bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet.
4-5 åringene:	Barna får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på, og leve sammen på Barna utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap Barna utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål	I samlingsstunder og i den daglige samtale vil barna bli bedre kjent med hverandres likheter og ulikheter Vi har fokus på å rose og løfte opp alle barnets gode handlinger, samarbeid og gjensidighet	Utforske og undre seg over eksistensielle, etiske, religiøse, livssynsmessige og filosofiske spørsmål med barna Bidra til å utvikle barns toleranse, interesse og respekt for hverandre, og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet
5-6 åringene:	Barna utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap. Barna får kjennskap til, og forstår og respekterer over	Samtaler i hverdagen. Samlingsstund flere ganger i uka, der barna vil bli bedre kjent med hverandres likheter og ulikheter. Vi har fokus på å rose og løfte opp alle barns gode	Bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. Spesielt de som er representert i gruppen.

	grunnleggende normer og verdier. Barna utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål.	handlinger, samarbeid og gjensidighet.	

Nærmiljø og samfunn

	Mål	Metode	Personalet skal
1-2 åringene:	Barna skal føle trygghet og trivsel i barnehagen. Barna får sine første erfaringer med det å tilhøre en gruppe.	Barnet skal gradvis tilvennes gruppen sin og barnehagens rutiner. Små samlingsstunder der vi synger om alle som er der. Øve på å vente på tur, dele å ta hensyn til andre.	Ha en primærkontakt for nye barn i barnehagen, som barnet først blir kjent med. Deretter skal barnet gradvis tilvennes sin barnegruppe og barnehagens rutiner. Bruke språket til å inkludere alle barna i samlingsstunden. Omtale gruppa positivt ved måltider og andre hverdags situasjoner.
2-4 åringene:	Barna skal erfare at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse.	Gjennom samlinger vil vi utfordre barna til deltakelse. Vi lærer barna å vente på tur og lytte til hverandre i ulike situasjoner.	Sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og andre. Daglige samtaler med barna.

4-5 åringene:	Barna erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse Barna blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer	Gjennom samling vil vi utfordre barna til deltakelse Daglige samtaler med barna Lære å lytte til hverandre og vente på tur i ulike situasjoner Ha fokus på gruppetilhørighet	Sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen for både dem selv og andre
5-6 åringene:	Barna erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse. Vi utforsker landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet, og lærer og orientere seg og ferdes trygt. Barna blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer.	Lære å lytte til hverandre og vente på tur. Ha fokus på gruppetilhørighet. Turer i nærmiljøet og fokus på trafiksikkerhet.	Gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering, fordommer, stereotyper og rasisme. Introdusere barna for personer, steder og samfunn institusjoner i nærmiljøet for å skape tilhørighet, og hjelpe barna med å orientere seg og fredes trygt.